

Ülevaade väärtuslikest põllumajandusmaadest

Maaeluministerium esitas 14.02.2020 Põlva Vallavalitsusele andmekihi väärtuslike põllumajandusmaade kohta. Andmete järgi on Põlva vallas 39 hindepunktiga või sellest suurema hindepunktiga haritava maa ja loodusliku rohumaa kõlvikute pindala 17383,3 ha, neist alla 5 ha suurusi põllumajandusmaa massiive 434 tk ehk kokku 1127,3 ha.

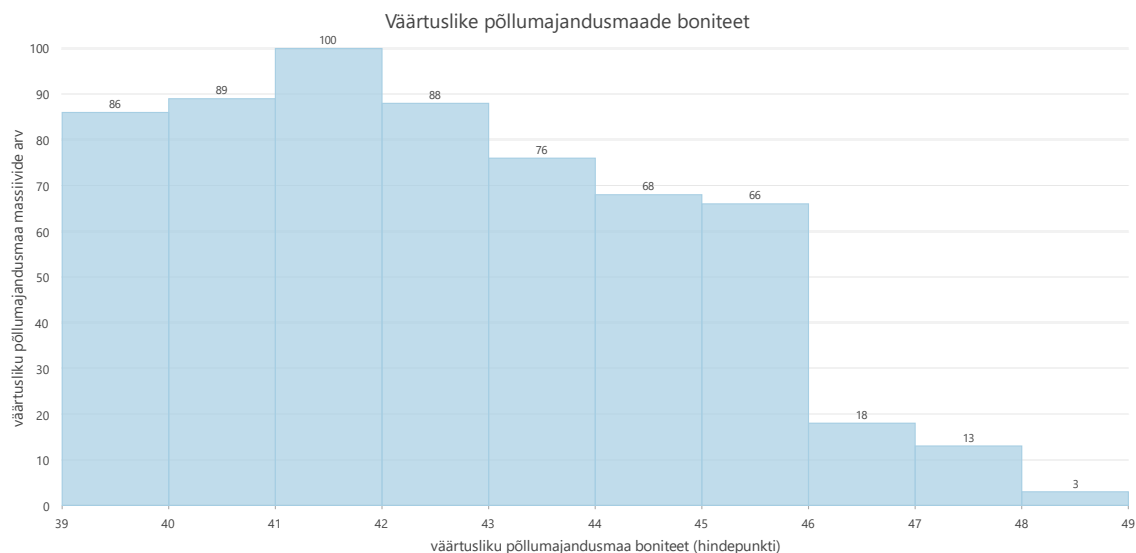
Maaeluministeriumist saadud väärtuslike põllumajandusmaade kaardikihti on analüüsitud ja täpsustatud 2022. a veebruaris. Välja on arvatud väiksemad kui 5 ha suurused põllumassiivid, rohevõrgustiku tugialadele jäävad massiivid ja muu maa alla kuuluvad kõlvikud. Saadud tulemust on omakorda korrigeeritud Maa-ameti ortofotode abil - välja on jäetud metsastunud ja harimiseks mittesobivad alad, teed ja õuealade ümbrused. Arvestades, et põllumajandusliku tootmise seisukohast on väärtuslikud põllumajandusmaad, kus lisaks mulla viljakusele on sobiv põllu konfiguratsioon, reljeef ja tagatud ligipääs põllumajandustehnikaga, jäeti välja üksikud põllusopid ja -ribad. Kuna põllumajanduslik tootmine eeldab tihtipeale kemikaalide kasutamist või monokultuurseid põlde, siis on väärtuslike põllumajandusmaade hulgast välja arvatud ka rohevõrgustiku tugialadele jäävad põllumaad, sest elurikkuse tagamise nõude täitmine rohevõrgustikus ei pruugi alati olla kooskõlas põllumajanduslike eesmärkidega.

Üldplaneeringuga määratakse väärtuslikuks põllumaaks 600 haritava maa massiivi (polügooni). Kokku määratakse (seisuga 05.06.2023) väärtuslikuks põllumajandusmaaks 13466,1 ha, väikseim väärtuslikuks määratava ala suurus on 5,01 ha ning suurim 155,9 ha. Kõige rohkem on väärtuslikke põllumajandusmaid vahemikus 5-20 ha (joonis 1).

Joonis 1. Väärtuslike põllumajandusmaa massiivide suurused

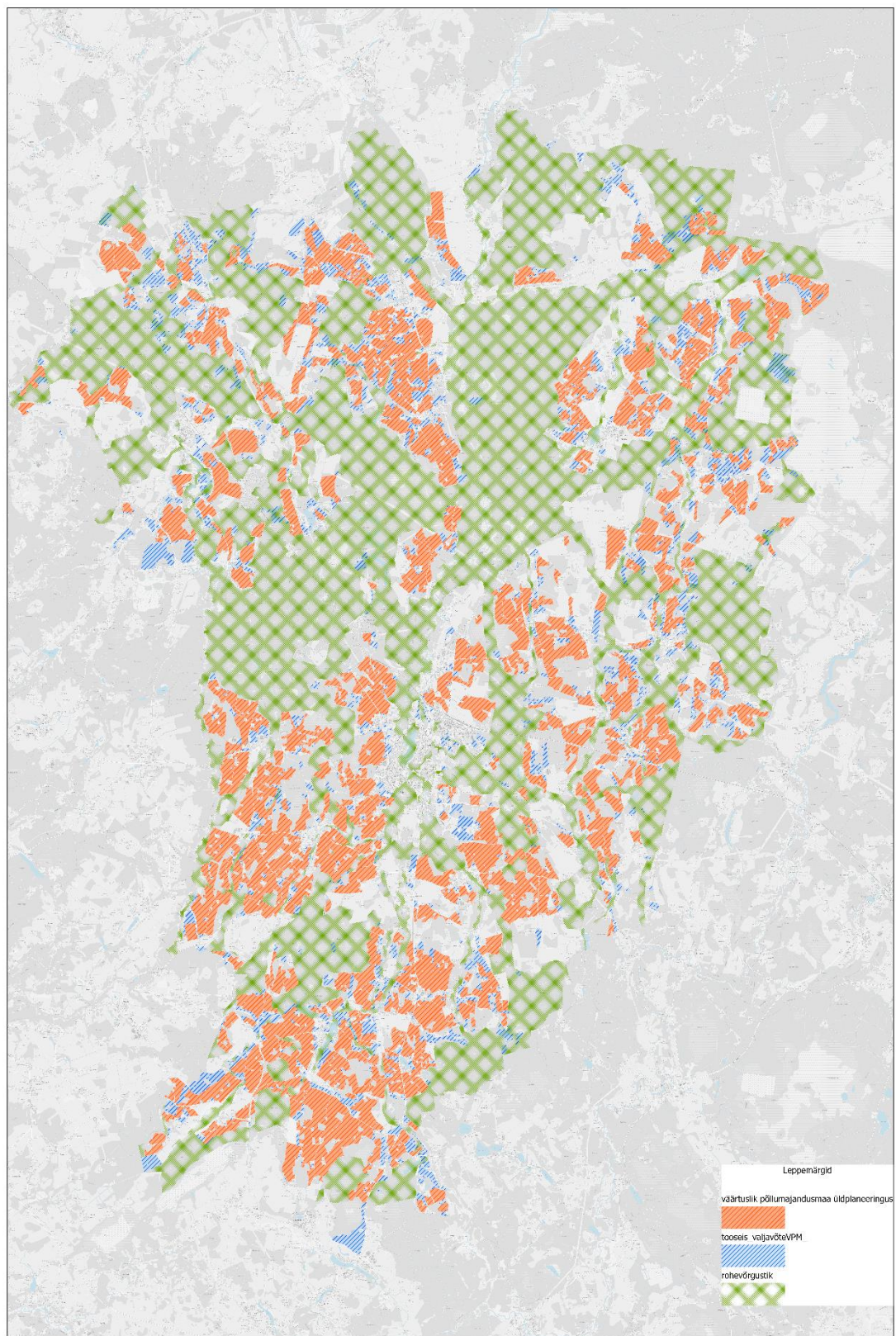
Põlva maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet on 39 hindepunkti ning tingimustele vastavad massiivid, mille mulla boniteet on maakonna keskmise boniteediga võrdne või sellest suurem, on määratud väärtuslikuks põllumajandusmaaks. Eesti keskmine mullaviljakuse boniteet on 43 punkti. Kõige enam on Põlva vallas väärtuslikuks määratud massiivide seas neid, mille boniteet on 41 hindepunkti, kolmel massiivil on boniteet 48 punkti.

Joonis 2. Väärtuslike põllumajandusmaade boniteet

Joonise 2 koostamiseks kasutatud põllumajandusmaa massiivide hindepunktid on võetud 14.02.2020 Maaeluministeeriumist saadud andmekihist, omavalitsusel puudub võimekus hinnata nende andmete paikapidavust.

Joonisel 3 on võrdluses näidatud Maaeluministeeriumist 14.02.2020 saadud väärtuslike põllumaade kaardikiht „tooseis_valjavoteVPM“ ja üldplaneeringuga kehtestatavad väärtuslikud põllumajandusmaad koos rohevõrgustikuga.

Joonis 3. Väärtuslike põllumajandusmaade võrdlus (05.06.2023)